

Тема: Методика проведення практичних занять з політології.

Принципи Болонського процесу передбачають не лише глибоку теоретичну підготовку, а й формування умінь за рахунок ознайомлення студентів з сучасними методами аналізу стандартних задач, завдань, проблем, умінь приймати рішення у стандартних ситуаціях – це далеко не повний перелік складових практичної підготовки студентів у більшості європейських вузах. Практичні заняття – це своєрідна форма зв'язку теорії з практикою, яка слугує для закріплення теоретичних знань шляхом залучення студентів до вирішення різних навчально-практичних та пізнавальних завдань, відпрацювання навичок тлумачення і застосування нормативно-правових актів, спеціальної літератури, технічних засобів. Практичні заняття мають відповідати наступним вимогам: • усвідомлення викладачем і студентами необхідності вироблення навичок і вмінь, що мають професійну спрямованість; • навчання студентів раціональних методів оволодіння навичками і вміннями; • забезпечення самостійної діяльності кожного студента; • дотримання системності і логічної послідовності у формування вмінь і навичок; • розробка завдань з чіткою професійною спрямованістю; • обов'язкове включення творчих завдань; 16 • систематичний контроль за виконанням практичних завдань. Традиційно, до складових елементів практичного заняття належать наступні етапи роботи: - повторення базового теоретичного матеріалу шляхом фронтальної бесіди у вигляді питань студентам з певною послідовністю або відповіді викладача на незрозумілі питання лекції; - пояснення певного типу завдань з демонстрацією загальних шляхів та правил їх вирішення; - організація вирішення завдань перед аудиторією; - аналіз їх вирішення із опорою на теоретичний матеріал. Методика проведення практичних занять повинна сприяти відпрацюванню умінь і навичок вирішення завдань, аналізу практичних ситуацій, використання нормативної та довідкової літератури. Студенти повинні вивчати ті типові завдання, з якими їм прийдеться зустрітися в професійній діяльності. Одночасно, студентів потрібно навчати не тільки стандартним процедурам, але і пошуковій діяльності в процесі

розв'язування практичних задач. В пошукових завданнях потрібно дотримуватись раціонального співвідношення традиційних і проблемних методів навчання. Одним з сучасних прийомів проведення практичних занять в Європі вважається навчання вилученню практичних задач з так званого фону. Фон – це відсутність або надмірність інформації, а також психологічні бар'єри, яких в дійсності немає. Фонові ситуації формуються на основі роздумів, виступів і діяльності вчених, практиків, педагогічного досвіду викладача. Під час заняття викладач з'ясовує, як студенти оцінюють ту чи іншу ситуацію, що вважають головним, що – другорядним, якої інформації нестачає, а яка – надмірна. В процесі проведення практичних занять за такою методикою студентів відлучають від рішення „чистих” задач, в яких однозначно формулюються мета і питання. Критеріями підготовки студентів до практичних занять традиційно вважаються: знання відповідної літератури, володіння методами досліджень, 17 уміння робити логічні побудови, ілюструвати теоретичні положення самостійно підібраними прикладами. На практичному занятті студенти під керівництвом викладача глибоко і всебічно обговорюють практичні завдання. Для посилення активності і закріплення знань викладач повинен залучати до участі в обговоренні теоретичних і практичних питань якомога більшу кількість студентів. Це досягається постановкою додаткових питань, спрямованих на розкриття, деталізацію різних аспектів основного питання, особливо практичного досвіду, складних ситуацій. Після обговорення кожного питання викладачу доцільно дати оцінку виступів, акцентувати увагу на найбільш суттєвих положеннях, проблемах і можливих варіантах їх вирішення. У кінці заняття викладач виставляє студентам оцінки за ступінь активності при обговоренні питань, за глибину засвоєння матеріалу, а також за належне виконання індивідуальних завдань і вміння використовувати отриманий матеріал. Методика проведення практичних занять може бути різноманітною, вона залежить від авторської індивідуальності викладача, важливо, щоб різноманітними методами досягалася загальна дидактична мета. Найбільш типовими помилками при

проведенні практичних занять є: 1. Робота лише з тими студентами, які мають високі показники успішності. 2. Низький рівень активності групи, відсутність співробітництва. 3. Неврахування рівня підготовленості групи: занадто складні чи занадто легкі завдання. 4. Намагання уникнути проблемних питань, що можуть виникати під час вирішення завдань. 5. Відрив теорії від потреб практики. 6. Диспропорція між індивідуальними і груповими завданнями.